

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ručení v daňovém řízení

Ručení je vedle zástavního práva dalším zajišťovacím institutem. Vedle toho také uhrazovacím, neboť primární povinnost (to jest placení), kterou má dlužník, za splnění určitých podmínek bude plnit jiný, v daném případě ručitel. Je také jednou z forem právní ochrany věřitelů.

Ručení je vedle zástavního práva dalším zajišťovacím institutem. Vedle toho také uhrazovacím, neboť primární povinnost (to jest placení), kterou má dlužník, za splnění určitých podmínek bude plnit jiný, v daném případě ručitel. Je také jednou z forem právní ochrany věřitelů.

Ručení může existovat jak v podobě smluvní tak zákonné. Ručení v daňovém řízení je ručením zákonným, to znamená, že zákon stanoví, kdo je ručitelem a za jakých podmínek ručí. V tomto případě pak hovoříme o hmotněprávní úpravě, kterou najdeme např. v zákoně o dani dědické, darovací a z převodu nemovitostí. Z výše uvedeného vyplývá, že ručitel ručí za dlužnou daň v zákonem stanoveném rozsahu. To znamená, že dárce (příp. nabyvatel nemovitosti) je ručitelem daně darovací (příp. daně z převodu nemovitostí). Procesně je pak ručení upraveno v zákoně č. [337/1992](#) Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále ZSDP), v ustanovení § 57 odst. 5.

Podle § 57 odst. 5 ZSDP se stanoví, že daňový nedoplatek jsou povinni zaplatit také ručitelé, pokud jim zákon povinnost ručení ukládá a pokud jsou k plnění této platební povinnosti správcem daně vyzváni. Proti této výzvě se může ručitel odvolat. Narozdíl od daňového dlužníka má ručitel užší odvolací důvody, neboť ten může v odvolání namítat pouze tu skutečnost, že není ručitelem nebo že ručení bylo uplatněno ve větším než zákonem stanoveném rozsahu nebo že již bylo zapláceno. Nemůže např. v odvolání namítat výši daňové povinnosti. Nezaplatí-li ručitel daňový nedoplatek na výzvu správce daně v rozsahu, ve kterém byl k ručení vyzván a ve výzvu stanovené lhůtě, dostává se ručitel do procesního postavení velice blízkému postavení daňového dlužníka, neboť tento daňový nedoplatek správce daně může začít vymáhat daňovou exekucí stejně jako na dlužníkovi.

Ručení vzniká současně se vznikem daňové povinnosti a trvá po celou dobu hlavního závazkového vztahu, tj. vztahu mezi daňovým subjektem a správcem daně. Zákonem stanovená povinnost ručení má akcesorickou povahu, tzn., že existuje vedle původní daňové povinnosti a současně s ní. Podle § 6 odst.1 ZSDP ručitel nepatří mezi daňové subjekty zde vyjmenované, kterými jsou poplatník, plátcé daně a právní nástupce fyzické nebo právnické osoby. Ručitel je podle § 7 ZSDP osobou zúčastněnou na řízení, tzv. třetí osobou, které vzniká platební (odvozená, druhotná) povinnost, narozdíl od původní platební povinnosti, kterou má daňový dlužník, až v případě, že daňový dlužník svou povinnost nesplní. Aby však došlo k uplatnění ručení, musí být náležitě prokázáno, že není možné vymoci daň na daňovém subjektu. Velmi často se v praxi stává, že ručitel namítá, že Finanční úřad dostatečným způsobem nevymáhal daňového dlužníka a táže se, proč dále na daňovém dlužníkovi neuplatňujeme prostředky k vymožení dlužné částky. Ručitelé bohužel nemůžeme na tuto otázku odpovědět, neboť Finanční úřad má podle ustanovení § 24 ZSDP vůči ručiteli mlčenlivost. V případě, kdy by nás daňový dlužník mlčenlivosti zprostil, pak bychom mohli tyto informace sdělit.

Kromě skutečnosti, že ručitel není daňovým subjektem, ale pouze osobou zúčastněnou na řízení, se

jeho odlišné postavení projevuje také v tom, že ručitel nemá stejná práva a povinnosti v daňovém řízení jako daňový dlužník. Projevuje se to např. v tom, že ručitel ručí pouze za daň, nikoli za její příslušenství (např.penále).

V daňovém řízení se také často setkáváme s ručením u obchodních společností, a to nejčastěji u společnosti s ručením omezeným. Novelou obchodního zákoníku, která s účinností od 1.1.2001 doznala značných změn, došlo i k nové úpravě ručení u společnosti s ručením omezeným. Narozdíl od předcházející úpravy, odpovídal společník za závazky společnosti do výše svého nesplaceného vkladu zapsaného v obchodním rejstříku. Po novele však společník podle § 106 odst. 2 zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, odpovídá za závazky společnosti do výše souhrnu nesplacených částí vkladů všech společníků podle stavu zápisu v obchodním rejstříku. Jedná se o významnou změnu, neboť nyní společníci společnosti s ručením omezeným odpovídají za závazky společnosti společně a nerozdílně, to znamená, že pohledávky je možné vymáhat po kterémkoli z nich, a to i přes skutečnost, že svůj vklad již zaplatil. Jedná se o jedno z ustanovení, jež směřují k posílení ochrany věřitelů.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Co jsou zaměstnanecké opce a jak funguje jejich zdanění v roce 2026](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [10 otázek pro ... Michala Kunu](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Rovné odměňování a transparentnost mezd: nové povinnosti zaměstnavatelů](#)